

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

4. Ratio secundæ partis est : quia voluntarium, quod sufficit ad actum humanum, etiam sufficit ad peccatum ; sed ad actum humanum sufficit voluntarium causatum per virtutalem advertentiam, nec requiritur semper actualis advertentia ; nam qui longiori temporis morâ continuat aliquod peccatum, etiam continuo peccat, quamvis initio tantum ad illius peccati malitiam advertit ; cum saepe in ipso flagranti crimine advertentia malitiæ per passionis vehementiam absorbeatur.

5. Ratio tertiæ quoque partis est : Voluntarium interpretativum sufficit ad peccandum ; quia in moralibus interpretativum æquivaleret formali : sed advertentia interpretativa sufficit ad voluntarium interpretativum : ergo. Min. probatur. Qui voluntariè negligit ponere media ad consequendum aliquem finem necessaria, prudenter censetur nolle ponere ipsum finem, ac proinde neglectus finis fit ipsi interpretativè voluntarius : sed is dicitur habere interpretativam advertentiam ad malitiam morosæ delectationis, qui habet voluntariam negligentiam in investiganda malitia ipsius, quæ tamen investigatio & cognitio debuisset & potuisset ipsum retrahere à consensu ; ergo etiam delectatio ex tali neglectu consecuta imputatur ipsi, & censetur interpretativè voluntaria.

§. III.

Solvuntur Objectiones.

6. Dices primò. Multi peccant absque ullo remorsu conscientiæ, de quibus dicitur Job 15.

quod bibant sicut aquam iniquitatem : ergo ad peccandum non semper concurrat advertentia rationis, ista quippe pertineret ad iudicium conscientiæ. Imò quantò peccatores sunt magis habituati, & demersi in profundo peccatorum, tantò minùs cogitant de malitia peccati, ut experientia docet. Unde Sorbona, teste Wendrochio, hanc propositionem Baunii falsitatis damnavit Anno 1641. *Nunquam peccatur, nisi præviâ peccati cognitione animus illustretur.* Secundò persecutores Apostolorum exilimabant se obsequium præstare DEO : ergo non habebant notitiam & advertentiam malitiæ : ac tertio multa committuntur peccata ex ignorantia, h. e. defectu debitæ advertentia ; ergo in iis non adest advertentia peccati.

7. Respondeo. Quamvis multi peccent sine remorsu conscientiæ, in quantum remorsus peccati significat anxietatem & pavorem quandam ex reprehensione gloriæ relicti ; non tamen sine remorsu, in quantum iste significat dictamen internum, quo ostenditur aliquid contrarium legi divinæ, quod saltem inchoativè reperitur in quovis peccatore, quantumvis habituato. Quæ admonitio conscientiæ præcessit etiam in persecutoribus Apostolorum, & præcedit in peccantibus ex ignorantia : hi enim licet non semper proximè, saltem tamen remotè interno stimulo urgentur ad veritatem meliùs inquirendam ; in quo sensu intelligenda est censura Sorbonæ, aliàs non magnopere curanda. Ex quo patet solutio ad 2. & 3.

ARTICULUS VI.

An peccet mortaliter, qui negativè se habet ad insurgentes carnis tentationes?

SUMMARI A.

§. I.

Certiora præmittantur.

1. Exponitur status questionis.
2. Alia resistentia efficax, alia inefficax.
3. Variæ causæ ex quibus potest omitti resistentia.
4. In periculo consensûs requiritur efficax resistentia.
5. Omissio resistentiæ ex complacentia semper culpabilis.
6. Absque periculo consensûs non est obligatio ponendi impedimenta difficilia, & extraordinaria.
7. Ex causa rationabili possunt permitti motus impuri sine periculo consensûs.
8. Est peccatum mortale omittere omnem etiam simplicem displicentiam pravorum motuum.
9. Ratio 1. ex proximo periculo consensûs.
10. Ratio 2. ex voluntario interpretativo.
11. Probabilius etiam simplex displicentia non excusat à gravi peccato.
12. Ratio ex interpretativo consensu.
13. Ostenditur probabilitas sententiæ contrariæ.
14. Eius responsio ad fundamenta prioris sententiæ.
15. Quid prior sententia respondeat ad fundamenta posterioris.
16. Motus inordinati durantes contra resistentiam efficacem nec permissivè sunt voluntarii.

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

1. Status questionis est, an si homo advertat carnales motus, vel sponte, vel ex objecti obsceni cogitatione aut imaginatione excitatos, teneatur positivè resistere ; an verò sufficiat ad exculationem à consensu & mortali peccato morosæ delectationis, ut non quidem positivè approbet illos motus, sed neque positivè improbet, aut efficaciter impedire conetur ? Ubi

2. Notandum primò. Resistentiam aliam esse efficacem, aliam inefficacem. Efficax est, per quam applicantur media ad ejusmodi tentationes reprimentas idonea. Inefficax est sola interna displicentia, & averlatio voluntatis. Cæterum media alia sunt ordinaria, ut est oratio & animi ac phantasiæ applicatio ad alia cogitanda ; alia extraordinaria & difficilia, ut flagra, cilicia, jejunia.

3. Notandum secundò. Voluntariam resistentiæ omissionem intelligi posse vel omnis tam efficacis, quàm inefficacis, vel solum efficacis resistentiæ. Eamque rursus ex diversis motivis oriri posse, vel propter simplicem complacentiam in illis motibus ; vel quia per experientiam prudenter aliquis timet, ne ex conatu resistendi incidat

E e a

in ma